

MAORI

Te haumaru ahi

Mēnā ka tūpono koe ki tētahi ahi, katia te kūaha o taua rūma ka karanga “HE AHI, HE AHI, HE AHI!” Whakahautia ngā tāngata katoa kei roto i te whare kia kūpapa iho ki raro i te auahi, ā, kia tere tonu te puta atu ki waho. Kaua rawa e hoki ki roto. Ina tae atu ki waho, ki te kāinga rānei o tētahi hoa noho tata, waea atu i a 111.

Me mōhio koe ki te hora o tō whare. Me mōhio koe ko ēhea ngā wini kāore e huaki, ā, ko ēhea ngā kūaha me whai kī hei huaki. Me whakangungu i tō whānau ki te whakaputa i roto i te pōuri me te whakarite i tētahi wāhi tūtaki – pēnei i te pouaka mēra.

Kaua rawa tō whānau e noho i roto i tētahi kāinga kāore ūna pere whakaara auahi. Mēnā kei te rīhi koe i tō kāinga me tono koe ki tō kairīhi-whare kia whakaratotia mai ētahi.

Tiakina ū pere whakaara auahi; kaua rawa e tangohia te pētere, engari rawa mēnā kei te whakakapitia e koe. Me mātua whakarite kei te mahi tika te pere whakaara auahi i ngā wā katoa.

Kaua rawa e waiho noa i ū kai kei te tunua e koe – me noho koe i roto i te kīhini. Kaua rawa e inu waipiro me te tunu kai anō.

Whakawāteatia ngā māti me ngā hika-ahi mai i ngā tamariki.

Me whakakā noa iho ō paraikete hiko mēnā kei te kāinga koe, ā, kaua koe e moe i roto mēnā kei te kā tonu.

Me whakawātea ngā mea katoa kia noho kotahi mita i te iti rawa mai i te mīhini whakamahana. Whakamahia he ārai mēnā e hiahiatia.

Whakamahia he ārai ahi i ngā wā katoa mō ngā ahi tuwhera. Mātikitia ngā tamariki i te taha o te ahi me te whakawātea i ngā mea katoa kia noho kotahi mita i te iti rawa mai i te ahi.

Neke atu i te toru rā pea e mātao ana ngā pungarehu wera. Me whakahui mai ki roto i tētahi pākete maitai i ngā wā katoa me te putu anō ki te wai.

Kaua rawa e kai paipa i tō moenga. Kia tūpato tonu ki hea, me te āhua tonu o tō tinei i ō paipa.

Mēnā ka whakamahi kānara koe, me mātua whakanoho ki runga i tētahi papa whānui, papatahi hoki, ā, kia kaua hoki e whakatata atu ki tētahi mea ka tahu noa iho. Kaua e waiho kia kā ngā kānara ina moe koe. Me noho tonu koe i roto i te rūma e kā ana te kānara i ngā wā katoa.

Me aromātai-ahi koe ia pō i mua i tō tineitanga i te raiti. Whakawetotia ngā mīhini whakamahana, rama, te pouaka whakaata, rorohiko me ētahi atu taputapu waiwai-kore. Me mātua whakarite kei te weto ngā kānara, kei te raka te whare me te waiho i ngā kī ki ngā raka, kei te noho wātea te kauhunga mō te tūpono ka tere puta me te whakaweto anō i ngā paraikete hiko i mua i tō kuhunga ki tō moenga.